

1. **Dlaczego w takim razie te Państwa co wystąpiły o NSTS mają być karane za te kraje co o NSTSy nie wystąpiły i za ich lenistwo ?**

Na NSTS był okres przejściowy, który się skończył. EASA nie kazała występować o NSTS a przepisy zakładają jak największą standaryzację we wszystkich krajach UE.

2. **Gdzie i kiedy znaleźć odpowiedzi pisemne na pytania, które mają być udzielone po briefingu dronowym ?**

Odpowiedzi na pytania zadawane w czasie Briefingu dronowego zamieszczane są w możliwie najkrótszym czasie, na naszej stronie internetowej w zakładce Briefing Dronowy <https://ulc.gov.pl/drony/briefing-dronowy>

3. **Jak w praktyce ma wyglądać skorzystanie ze zwolnienia jako podmiot realizujący zadania dla sektora publicznego jeżeli te zadania są wykonywane w CTR?**

Operator składa do ULC oświadczenie o operacji poza systemem KSID – pocztą lub na elektroniczną skrzynkę podawczą. Szablon będzie do pobrania w naszej stronie internetowej. Do oświadczenia należy załączyć informację o zamiarze wykonywania operacji na zwolnieniu oraz potwierdzenie dokonanej opłaty lotniczej (50zł za każdy scenariusz). W tytule wpłaty należy podać: nazwę operatora / imię i nazwisko, oświadczenie o operacji STS. Numer konta jest na stronie ULC w zakładce: „Opłaty lotnicze i skarbowe”. Po przyjęciu oświadczenia ULC powiadamia PAŻP w celu umożliwienia składania misji w KSID dla danego operatora.

4. **Czy jest szansa aby w PDRA obowiązywało zwolnienie z obszaru kontrolowanego jak w STS?**

PDRA ma stałe założenia, które operator przyjmuje (oświadcza, że je spełnia), które nie podlegają modyfikacji. Jeżeli operator nie może spełnić wszystkich warunków PDRA – nie pasują one do jego koncepcji operacji - wówczas sam sporządza ocenę ryzyka operacyjnego.

5. **Czy zwolnienie przewidziane dla podmiotów bezpieczeństwa publicznego obejmuje również wewnętrzne loty szkoleniowe, w tym operacje realizowane w ramach scenariusza standardowego STS-02?**

Tak – o ile są to wewnętrzne loty treningowe/ćwiczebne służące utrzymaniu gotowości operacyjnej podmiotu objętego zwolnieniem, wykonywane przez operatora/pilotów działających w ramach tego podmiotu i przy spełnieniu wszystkich pozostałych wymagań (w szczególności kompetencji pilota właściwych dla STS oraz warunków operacyjnych STS). Jednocześnie zwolnienie nie stanowi alternatywnej ścieżki szkolenia i nie obejmuje komercyjnych szkoleń świadczonych na rzecz podmiotów trzecich ani sytuacji, w których operacje wykonuje podmiot zewnętrzny jako samodzielny operator (wtedy działa na zasadach ogólnych).

6. Kiedy odstępstwo dla FPV dla A1, A2 i A3 ? Kiedy zmiana OC ?

Trwają prace nad odstępstwem dla FPV, zmiany rozporządzenia dot. OC nastąpią po zmianach ustawy Prawo lotnicze

7. Dlaczego Ksidowa SORA nie wystarcza

Ocena ryzyka operacyjnego będąca załącznikiem do wniosku o zezwolenie na operację musi spełniać wszystkie warunki przewidziane w metodyce w wersji SORA wskazanej przez operatora SBSP.

8. Czy jednostki OSP jako operator są zwolnione z obowiązkowego OC operatora?

OSP nie są lotnictwem państwowym i nie są zwolnione z OC

9. Czy jeśli mamy już złożone oświadczenie do STS-01 z numerami seryjnymi jednego drona i pojawił się u nas drugi model z klasą C5 to czy musimy ponownie składać oświadczenie i płacić 50 zł ?

Opłata jest za każdy scenariusz STS, nie za BSP. W składanym oświadczeniu można wymienić kilka BSP w zakresie pojedynczej opłaty. W sytuacji składania kolejnego oświadczenia nawet w tym samym zakresie STS, wymagana jest jednak ponowna opłata – przyjmowany jest nowy dokument, data ważności ulega zmianie.

10. Czy za oświadczenie STS-01 trzeba płacić ?

Tak, zgodnie z tabelą opłat lotniczych

11. Jak z komercyjnym wykonywaniem lotów. NP skoków narciarskich nie da się zrobić na zwolnieniu

W przepisach UE nie ma rozróżnienia na loty rekreacyjne i komercyjne, zwolnienie dotyczy operacji wykonywanych w interesie publicznym w celu zapewnienia bezpieczeństwa

12. Gdzie składać oświadczenie czy możemy poprosić link do formularza ?

Oświadczenia o operacji należy składać poprzez system KSID w profilu operatora. Wyjątek dotyczy zamiaru wykonywania lotów na zwolnieniu - oświadczenie o operacji składa się poza systemem KSID. Formularz dostępny jest na stronie internetowej.

- 13. Czy istnieją obowiązujące wytyczne lub wymagania dotyczące zawartości Instrukcji Operacyjnej dla operacji wykonywanych w scenariuszach standardowych STS-01 i STS-02 oraz dla operacji realizowanych na podstawie zezwolenia w kategorii szczególnej?**

*Instrukcja operacyjna dla STS jest uregulowana w Dodatku 5 do rozporządzenia 2019/947, który definiuje minimum elementów wymaganych dla operacji STS-01 i STS-02. Obowiązek opracowania instrukcji operacyjnej wynika z sekcji **UAS.STS-01.030 pkt 1** (dla STS-01) i **UAS.STS-02.030 pkt 1** (dla STS-02).*

- 14. Czy jako jeden z największych rynków dronowych mamy wpływ na EASĘ ? Co Oni mówią ?**

Tak, mamy i to widać, bo jesteśmy bardzo aktywni, ale w EASA jest 31 państw członkowskich i EASA musi się liczyć ze wszystkimi

- 15. Czy odstępstwo dot. FPV w kategorii A1 będzie tylko i wyłącznie dla dronów C0 czy dla własnych konstrukcji poniżej 250g też? o ile dobrze kojarzę to takich konstrukcji z klasą C0 to na rynku jest kilka i żadna nie za bardzo spełnia potrzeby jakościowe. Za to konstrukcji poniżej 250g jest już dużo i spełniają większość wymogów użytkowników.**

Rozważane jest w podkategorii A1 dodanie także BSP klasy C1 i C2, operacje własną konstrukcją będą możliwe w podkategorii A3.

- 16. Co po 8 miesiącach jak dane rozporządzenie wygaśnie, jak z obszarem kontrolowanym. Jest to ważne, bo np wydaję na spadochron, 8 koła a co później ?**

Zobaczymy co się stanie za 8 miesięcy i jeżeli nic się nie zmieni w przepisach to będziemy wnioskowali o przedłużenie. Możemy też wnioskować o zmianę problematycznego przepisu. Zgodnie z zapowiedziami EASA kontrolowany obszar naziemny ma być usunięty z STS.

- 17. Mając uprawnienia A1/A3, jakie są koszty aby uzyskać zezwolenie PDRA i jeżeli będzie odmowa to koszty zostaną zwrócone?**

Koszt rozpatrzenia wniosku o zezwolenie na operację, także w przypadku gdy ocena ryzyka operacyjnego jest sporządzona w oparciu o PDRA to 500 zł. Koszty są ponoszone za rozpatrzenie wniosku niezależnie od finalnego rozstrzygnięcia Prezesa ULC, a więc nie są zwracane.

- 18. Czy pojawia się wytyczne odnośnie latania BSP przez służby typu Policja/SG ?**

W planach jest zorganizowanie webinaru/konferencji dla służb

19. Czy używając Matrice 400 + Lidar dostane zezwolenie ogólne na inspekcje infrastruktury krytycznej BVLOS w całej PL ?

Zezwolenia na operację w lokalizacji ogólnej są obecnie wydawane dla operacji w zasięgu widoczności wzrokowej (VLOS). Dla lotów BVLOS są wydawane zezwolenia na operację na konkretną lokalizację.

20. Jak działać dla tego STSa 01 i 02 by obszar kontrolowany nie działał. Zawsze trzeba mieć Drona C5 i C6?

Na dzisiaj w STS zawsze trzeba mieć drona z klasą (oprócz zwolnienia)

21. Dlaczego niektóre firmy ubezpieczeniowe uznają że operator to właściciel drona i jeżeli ktoś wypożycza drona to wg niektórych firm nie jest on jego operatorem. Jak ULC do tego podchodzi? I kiedy można się spodziewać usunięcia tego feralnego zapisu kiedy nie obowiązuje ubezpieczenie.

Zmiana rozporządzenia dot. obowiązkowego OC będzie po zmianach do ustawy Prawo lotnicze, ubezpieczenie jest na operatora zgodnie z wykonywaną operacją i własność drona nie powinna mieć tutaj znaczenia

22. Z kim można porozmawiać odnośnie lotów BSP w OSP. Chcemy stworzyć grupę poszukiwawczą i potrzeba dobrze zaplanować szkolenia dobór sprzętu itd.

Proszę się z nami skontaktować.

23. Czy spółki będące operatorami systemów dystrybucyjnych prądu/gazu (np. Tauron, Polska Spółka Gazownictwa) również są objęte zwolnieniem dla sektora publicznego?

Co do zasady tak, jeżeli dany podmiot występuje jako operator infrastruktury krytycznej i operacje są realizowane w związku z ochroną/utrzymaniem/monitoringiem infrastruktury krytycznej (tj. w funkcji IK – a nie jako zwykła działalność komercyjna niezwiązana z IK). W praktyce: zwolnienie jest opisane funkcjonalnie („operator infrastruktury krytycznej”), więc nie wymaga wymienienia nazwy spółki w decyzji. Jednocześnie podmiot powinien być gotowy do wykazania podstawy kwalifikacji jako operator IK oraz związku danej operacji z zadaniami w obszarze IK.

Uwaga: jeżeli operację wykonuje zewnętrzny wykonawca jako odrębny operator, to nie korzysta automatycznie ze zwolnienia „operatora IK” – chyba że sam spełnia przesłanki objęcia zwolnieniem.

24. Jak w świetle obecnych przepisów wygląda możliwość migracji drona między operatorami? Czy w przypadku najmów krótkoterminowych dron formalnie może zmieniać operatora któremu podlega? Przykładowo: prowadzę JDG, posiadam drona DJI Matrice 350, klasa C3. Zgłosiła się do mnie firma X która planuje realizację operacji BSP dla instytucji Państwowej i mogłaby podlegać zwolnieniu z klasy C5 i KON w ramach realizacji operacji w STS01. Do

realizacji usługi firma X chciałaby wypożyczyć ode mnie drona. Jednakże, umowa firmy X z instytucją Państwową uniemożliwia dopuszczenie podwykonawców do realizacji usługi, a więc operator - właściciel drona (moja firma) nie uzyska zgody na realizację operacji w ramach zwolnienia STS01(C5/KON) ponieważ nie mogę być podwykonawcą dla firmy X. Czy w takim przypadku firma X jest zmuszona do zakupu drona na swoją własność aby realizować lot jako operator?

Nie ma znaczenia kto jest właścicielem drona, znaczenie ma kto jest operatorem i jakiego drona używa (na który dron operator np. złożył oświadczenie dot. STS

- 25. Czy jest szansa na nowelizację ustawy Prawo Lotnicze dot. systemów antydronowych, tak aby nadać dodatkowe uprawnienia dla operatorów Infrastruktury Krytycznej (nie tylko dla Specjalistycznych Uzbrojonych Formacji Ochronnych i służb)?**

Temat systemów antydronowych będzie tematem gorącym w tym roku więc nie jest wykluczone, że pewne zmiany w tym zakresie się pojawią nie tylko na poziomie krajowym ale także unijnym.

- 26. Czy możliwe byłoby uzupełnienie zwolnienia tak, by wprost była tam informacja, że dotyczy ono także Sądów i biegłych lub jakieś oficjalne stanowisko ULC na stronie, które by to wyjaśniało?**

Nie ma potrzeby doprecyzowywania tego w treści zwolnienia – sądy oraz biegli działają w interesie publicznym, a realizacja ich zadań mieści się w tej przesłance.

Dla porządku wskazuję:

Sądy – podstawa w art. 175 i 45 Konstytucji RP oraz wynikająca z nich funkcja sprawowania wymiaru sprawiedliwości na rzecz społeczeństwa.

Biegli – działają w interesie publicznym na podstawie przepisów postępowań (karnych i cywilnych), a ich odpowiedzialność jest powiązana z ochroną interesu publicznego (m.in. art. 233 § 4a k.k.).

- 27. Czy jednostki podległe pod MSWiA mogą szkolić pilotów BSP dronami bez klasy np. Matrice 300RTK? W jakim zakresie? Czy dodanie FTS pozwoli na szkolenie takimi dronami w zakresie STS-01/02?**

To jest szerszy temat dlatego, że kwestia służb podległych pod MSWiA jest skonstruowana nieco inaczej. Prosimy o kontakt mailowy i postaramy się udzielić szczegółowej informacji.

- 28. Jakie powinna spełniać zasady umowa z sektorem prywatnym aby można było ubiegać się o realizację dla samorządu**

Nie wnikamy w to jakie są w umowie opisane warunki.

- 29. Czy odstępstwa dla sektora publicznego obejmuje wyłącznie podmioty zajmujące się ratownictwem, ochroną zdrowia itp? Czy obejmuje również inne podmioty publiczne i spółki skarbu państwa, np. prowadzące inwestycje budowlane?**

Odstępstwo jest napisane dosyć szeroko. Proszę się dokładnie zapoznać z treścią zwolnienia.

- 30. Czy odnośnie odstępstwa FVP w A1? - było mówione o klasie C0, a co z dronami do 250g?**

Odstępstwo będzie szersze.

- 31. Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą (a więc podmiot prywatny), otrzymałem dotację z UE na BSP, który teraz ta sama unia nie pozwala mi wykorzystywać jak do tej pory w 2025 do pracy w mieście, wyrzucając mnie na pola 150m od zabudowań do A3. Jak mogę z powrotem użytkować wciąż sprawny sprzęt do lotów w mieście na takich samych zasadach jak z NSTS przed 2026? Dlaczego tylko podmioty publiczne (których jest znaczna mniejszość) otrzymały odstępstwo do lotów dronami bez klasy, a "prywaciarze" otrzymali mówiąc wprost strzał w policzek?**

Przepisy obowiązują od 2020 roku a nie od 2026, planując zakup sprzętu w 2025 należy brać pod uwagę koniec okresu przejściowego

- 32. Na jakiej podstawie została ustalona kwota 500zł będąca opłatą za złożenie wniosku na zezwolenie na operację w kat. szczególnej? Kwota jest zaporowa, INOP + SAIL z resztą dokumentów to ponad 100 stron. Dlaczego mamy zmarnować wiele dni na przygotowanie**

Procedura jest skomplikowana i wnioski są trudne do zrealizowania dla Państwa i dla nas, jednak taka metodyka została przyjęta i tak to wygląda. Wierzimy, że SORA 2,5 będzie prostsza, ale można także skorzystać z PDRA.

Kwota została wyliczona w oparciu o roboczo-godziny konieczne do rozpatrzenia przez inspektora ULC wniosku o zezwolenie na operację. Wyliczenia są dostępne w Ocenach Skutków Regulacji do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze.

- 33. 100 stron dokumentacji, zapłacić 500zł i wciąż nie mieć pewności akceptacji wniosku na lot, który jeszcze trzeba złożyć na 30 dni przed planowanymi lotami?**

Procedura uzyskiwania zezwolenia na operację jest prowadzona w oparciu o przepisy kodeksu postępowania administracyjnego z uwzględnieniem przepisów ustawy – Prawo lotnicze oraz przepisów UE. Można także wykonać lot w kategorii otwartej lub zgodnie z STS.

- 34. Jak zintegrować konto KSID z DroneTower (aby zaplanować misję) w momencie gdy w KSID w zakładce pilot nie ma kafelka umożliwiającego integrację? Sprawdzone u kilku pilotów.**

Prosimy o kontaktowanie się z PAŻP wszystkie osoby, którym ta opcja się nie wyświetla.

- 35. Czekam na spadochron do drona Inspire 3 - oficjalny z firmy Dronavia - czy zgodnie z ich informacją, samodzielny montaż wystarczy by dron "automatycznie" uzyskał przekształcenie do klasy C5? Czy po tej instalacji samodzielnej spadochronu + FTS mogę drona zarejestrować w KSID jako dron C5 i to jest wszystko w zakresie certyfikacji?**

Zgodnie z informacją otrzymaną od KE/EASA - Dronavia staje się odpowiedzialna za produkt i dron zyskuje klasę C5 tracąc klasę jaką posiadał, BSP staje się zupełnie nowym produktem, wyjątkiem są zestawy konwertujące C3->C5->C3

- 36. Jak wygląda procedura, gdy operator chce skorzystać z opublikowanego zwolnienia. W szczególności dwa scenariusze: OSP, które chce latać na podstawie zwolnienia dla podmiotów publicznych Firma geodezyjna chce latać w STS-01 bez KON dronem C5 do 1m.**

Oświadczenia do zwolnienia dla sektora publicznego należy składać po kontakcie z ULC, natomiast oświadczenia do STS-01, w przypadku gdy operator korzysta ze zwalenia z KON dla BSP do 1 m wymiaru typowego - wówczas składa je za pośrednictwem KSID (drony.gov.pl)

- 37. Kiedy wejdzie nowelizacja OC niwelująca punkt 4 ? By chronić wszystkich operatorów**

Jesteśmy w kontakcie z Ministerstwem Finansów i jak będziemy mieli jakieś informacje to Państwa poinformujemy.

- 38. Jak liczymy wymiar charakterystyczny - 1m to jest od silnika do silnika?**

W STS liczymy od końcówki śmigła do końcówki śmigła.

- 39. Kiedy jakieś odstępstwa dla instytucji komercyjnych nie tylko dla samorządów ?**

Może być problem jeżeli chodzi o zwolnienie z klasy dronów, bo dronów z klasą jest na rynku coraz więcej. Odstępstwa możliwe są wtedy gdy nie ma możliwości wykonywania lotów.

- 40. Zwolnienie dla sektora publicznego dopuszcza drony bez systemów zdalnej identyfikacji, do lotów w STS-01. Czy nie uważają Państwo, że doprowadzi to do sytuacji w której bezpieczniejszy dron z klasą C5 będzie musiał przestrzegać ograniczenia prędkości do 5 m/s, a starsze drony już nie? Brak będzie realnej możliwości ich kontroli.**

Proszę pamiętać, że to zwolnienie jest dla sektora publicznego.

- 41. Czym (definicyjnie/formalnie i życiowo) różni się FPV od BVLOS?**

Przyjmujemy, że FPV to mały, prosty BVLOS na niedużej odległości i niskich wysokościach.

- 42. Jak w systemach KSID działać i ubiegać się o misję i krajową i o odstępstwa a jak w systemach ubiegać się o odstępstwa unijne.**

Proszę zgłosić się do PAŻP.

- 43. Czy wiadomo na kiedy planowana jest zmiana ustawy prawo lotnicze w zakresie kar dla operatorów i pilotów?**

Nie jesteśmy w stanie określić dokładnej daty. Będziemy Państwa informowali na bieżąco.

- 44. Co w przypadku gdy operator BSP jest podwykonawcą firmy która ma podpisaną umowę z podmiotem publicznym? Czy może wykonywać loty w ramach zwolnienia „dla sektora publicznego”?**

Jeżeli wykonuje operacje dla sektora publicznego to tak, może korzystać ze zwolnienia.

- 45. Czy jest szansa na zwolnienie uwzględniające ograniczenie prędkości do 5 m/s w STS-01? W wielu przypadkach służby (i nie tylko) by sprawnie wykonać zadania muszą latać szybciej. Może jakiś PDRA w tym zakresie?**

Rozważymy ten temat.

- 46. Jakie plusy mają Stowarzyszenia Modelarskie i inne Stowarzyszenia . Ile osób musi być w Stowarzyszeniu i ile musi być członków, żeby uzyskać wybraną zgodę.**

Stowarzyszenia modelarskie często latają konstrukcjami które nie mieszczą się w kategorii otwartej i dzięki temu że mają opracowaną dość prostą metodę analizy ryzyka, to łatwiej im uzyskać zezwolenie.

Stowarzyszenie lub klub modelarstwa lotniczego może być stowarzyszeniem zwykłym (rejestrowanym u starosty) albo stowarzyszeniem rejestrowym (KRS) - ilość członków, forma zorganizowana pozostaje w decyzji operatora.

- 47. Jak korzystać z PDRA. Jakie kroki musimy zrobić od strony HTML czyli jak wystąpić o PDRA krok po kroku.**

Niedługo na stronie ULC pojawi się wzór PDRA ze wskazówkami dla operatora, przy założeniu, że korzysta z wzoru INOP przygotowanego przez ULC - także zamieszczonego na stronie ULC.

- 48. Czy zezwolenie (odstępstwo) dla instytucji publicznych dotyczy wszystkich dronów o wymiarze charakterystycznym (do 3 m) czy jedynie do 1 m?**

Tak, zwolnienie dotyczy wszystkich dronów, nie tylko tych do 1m.

49. Dzień dobry, czy będzie udostępniony przez Państwa wzór INOP dla STS?

Jest obecnie przygotowywany, jak tylko zostanie opracowany zostanie umieszczony na stronie. Każdy operator może sam przygotować INOP – jego treść została określona w dodatku 5 załącznika do rozporządzenia nr 2019/947/UE.

50. Co ze sprzedawanymi spadochronami dla STS01

Na rynku są zestawy konwertujące drony C3->C5 (zgodne z rozporządzeniem UE 2019/945)

51. Czego dotyczy odstępstwo: SUPERPILOT widoczne w aplikacji KSID (PAŻP)

*Odstępstwo „SUPERPILOT” widoczne w aplikacji KSID dotyczy funkcjonalności, która **obecnie nie ma znaczenia operacyjnego** – jest elementem systemu w fazie koncepcyjnej/testowej. W przyszłości planowane jest jej wykorzystanie do uproszczenia komunikacji z TWR, np. poprzez automatyczne zgody na loty w CTR dla określonych scenariuszy i operatorów spełniających wymagania.*

Na ten moment traktujemy to jako „placeholder” pod przyszłe rozwiązania, które mają odciążyć zarówno operatorów BSP, jak i służby TWR, eliminując konieczność manualnych uzgodnień w prostych przypadkach.

*Jednocześnie, zgodnie z **‘pierwszą zasadą SUPERPILOT**, prosimy o **nierozmawianie o tej funkcjonalności**.*

52. W przypadku zwolnienia dla podmiotów publicznych checkinujemy się w DroneTower i zaznaczamy po prostu STS-01 i STS-02?

Tak.

53. Dotyczy zwolnienia dla podmiotów publicznych: czy podmioty wykonujące operacje z użyciem systemów bezzałogowych statków powietrznych na podstawie umowy, porozumienia albo zlecenia zawartego z podmiotami, o których mowa w pkt 1–3 również mają zgłaszać się do PAŻP, żeby włączyć zwolnienie dla tego podmiotu?

Jeżeli chcą, tak – mogą się zgłaszać, ale nie ma konieczności. Zgłoszenie spowoduje aktywację zwolnienia w KSID przy planowaniu misji.

54. Jak w systemach KSID działać i ubiegać się o misję i krajową i o odstępstwa, a jak w systemach ubiegać się o odstępstwa unijne.

*Jeżeli operator ma złożone oświadczenie STS i podlega zwolnieniu należy **wysłać email na drony@pansa.pl** w celu zgłoszenia aktywacji funkcjonalności w KSID.*

55. Jak zgłaszać STS01 misję lub STS02 misję, jeśli działa się jako instytucja Państwowa. Czy są dodatkowe funkcjonalności w KSID tu pytanie do PAŻP jak dodać instytucję samorządową do BVLOS ?

*Tak, istnieją **dodatkowe funkcjonalności**. W celu aktywacji należy zgłosić się do PAŻP poprzez email drony@pansa.pl*